

**«Համաշխարհային պատմություն»
10-րդ դասարան
Թեմատիկ պլանավորում
Տարեկան 68 ժամ
Շաբաթական 2 ժամ**

Դասագրքի հեղինակներ՝ Ա. Քոսյան, Ե. Գրեկյան, Գ. Հարությունյան,
(Չանգակ հրատարակչություն, Երևան 2017)

Կազմողներ՝

**Հայկանուշ Առնոյան՝ Երևանի Ալ. Բլոկի անվ. հմ 122 հիմնական դպրոց,
Խաչյան Արմենուհի՝ Երևանի Արամայիս Երզնկյանի անվան հ.118ավագ դպրոց,
Ղազարյան Արփինե՝ Գր.Բաղյանի անվան հ.141 հիմն.դպրոց,
Մահակյան Սվետլանա՝ Չարենցավանի N 2 հիմնական դպրոց,
Լյուդմիլա Գրիգորյան՝ Միսիանի ավագ դպրոց,
Փառանձեմ Հայրապետյան՝ Արամայիս Սարգսյանի անվան Տեղի թիվ 1
միջնակարգ դպրոց,
Երկանյան Նաիրա՝ Հ. Գալստյանի անվան թիվ 83 ավագ դպրոց**

Պատասխանատու՝ ԿԶՆԱԿ – ի ուսումնական բնագավառների մշակման և
գարգացման բաժնի մասնագետ Կարինե Հարությունյան

Թեմա		«Համաշխարհային պատմություն» առարկայի ներածություն
Նպատակ		Անվանել պատմության սկզբնաղբյուրները քաղաքակրթության տիպերը, պատմության պարբերացման փուլերը
Վերջնարդյունքներ		Նկարագրել նորքարեդարյան հասարակության առանձնահատկությունները
Ժամ	Էջ	Դաս
1	1- 13	«Համաշխարհային պատմություն» առարկայի ներածություն
Թեմա 1.		Քաղաքակրթության սկիզբը
Նպատակ		Ներկայացնել Եգիպտոսի և Միջագետքի աշխարհագրական պայմանները: Ճանաչել պետականության սկիզբը Եգիպտոսում, Արևելամիջերկրիաժովան քաղաք պետությունները, Հնդկաստանի և Չինաստանի առաջին պետությունները:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ բնութագրել Եգիպտոսի և Միջագետքի աշխարհագրական պայմանների ազդեցությունը քաղաքակրթության սկզբնավորման վրա: նկարագրել Արևելամիջերկրաժովան քաղաք - պետությունների զարգացման ընթացքը: համեմատել Հնդկաստանի և Չինաստանի առաջին պետությունների հասարակական զարգացման ընթացքը:

Ժամ	Էջ	Դաս
1	13-17	Դաս 1. Առաջին պետությունները
1	17-21	Դաս 2. Արևելամիջերկրածովյան քաղաք- պետությունները
1	21- 25	Դաս 3. Հնդկաստանի և Չինաստանի վաղ պետությունները
Թեմա 2.		Քաղաքակրթությունների վերելքը Արևելքում
Նպատակ	Նկարագրել Եգիպտոսի Հին, Միջին և Նոր թագավորությունների, Աքադի նշանավոր արքաների գործունեությունը, Ասորեստանյան պետության ստեղծման և վերելքի նպաստավոր պայմանները, Ներկայացնել Բաբելոնիայի անկախության վերականգման, Էլամական համադաշնության ստեղծման ժամանակաշրջանը, Ճանաչել արեմենյան արքաներին:	
Վերջնարդյունքներ	Թվարկել Եգիպտոսի նշանավոր արքաների քայլերն՝ ուղղված պետականության ամրապնդմանը, Ներկայացնել Միջագետքի քաղաքական միավորումների արքաների կատարած քարեփոխումները, Նկարագրել Խեթական տերության փոխհարաբերությունները հարևան պետությունների հետ, Թվարկել Ասորեստանի նշանավոր արքաներին և պետության ամրապնդմանն ուղղված նրանց քայլերը, Բացատրել Բաբելոնիայի կործանման պատճառները: Թվարկել Արեմենյան առաջին արքաների իրականացրած քարեփոխումները:	
Ժամ	Էջ	Դաս
1	25-28	Դաս 1. Համաեգիպտական պետությունները
1	29-32	Դաս 2. Միջագետքի քաղաքական միավորումը
1	32-35	Դաս 3. Փոքրասիական քաղաքակրթական աշխարհը
1	35-38	Դաս 4. Ասորեստանը Ք.ա. III-I հազարամյակներում
1	39-42	Դաս 5. Բաբելոնը Ք.ա. II-I հազարամյակներում
1	42-47	Դաս 6. Էլամը: Արեմենյան տերությունը
Թեմա 3.		Քաղաքակրթությունների կազմավորումը Արևմուտքում
Նպատակ	Ներկայացնել Կրետե-միկենյան քաղաքակրթության աշխարհագրական պայմանները և դարաշրջանը, պոլիսի կազմավորման ժամանակաշրջանը, կառուցվածքը և տիպերը: Թվարկել Աթենքի նշանավոր գործիչների իրականացրած քարեփոխումները Ներկայացնել Հին Իտալիայի աշխարհագրական առանձնահատկություններ, բնակիչներին	
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ -բնութագրել կրետեմիկենյան դարաշրջանի կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները,	

		- նկարագրել պոլիսների կառավարման համակարգը - տարբերակել Աթենքի և Սպարտայի պետական կառավարման համակարգերը - նկարագրել Վաղ Հռոմի սոցիալական կարգը և կառավարման համակարգը
Ժամ	Էջ	Դաս
1	47-51	1. Հունաստանը կրետե - միկենյան դարաշրջանում
1	52-56	2. Պոլիս
1	56-61	3. Աթենք և Սպարտա
1	61-64	4. Վաղ Հռոմ
Թեմա 4.		Քաղաքակրթությունների վերելքն Արևմուտքում
Նպատակ		- Նկարագրել հույն - պարսկական պատերազմի սկիզբը, ընթացքը, նշանավոր ճակատամարտերը, հետևանքները - Թվարկել Աթենական ծովային միության ձևավորման պատճառները, պոլիսների պայքարի նպատակը - Ճանաչել Պերիկլեսին - Նկարագրել Պելոպոնեսյան պատերազմների պատճառները և ընթացքը, Հռոմի հանրապետական շրջանի կառավարման համակարգը - Թվարկել Հռոմի՝ տարբեր ուղղություններով մղած պատերազմները, հանրապետական կարգի ճգնաժամի պատճառները - Նկարագրել հանրապետությունից միապետության անցման ընթացքը
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ - ներկայացնել պատերազմի ազդեցությունը Արևելք - Արևմուտք փոխհարաբերությունների վրա: - թվարկել պոլիսների միջև ընթացող պատերազմի ձեռքբերումները, նկարագրել Պերիկլեսի իրականացրած բարեփոխումները - ներկայացնել Պելոպոնեսյան պատերազմների հետևանքները, Հռոմի նվաճողական քաղաքականությունը: Նկարագրել Հռոմի վարած արտաքին քաղաքականությունը Միջերկրական ծովի ավազանում: Տարբերակել առաջին և երկրորդ եռապետությունները Համեմատել Հռոմի՝ I - II դարերի կայսրերի վարած քաղաքականությունը
Ժամ	Էջ	Դաս
1	65-68	Դաս 1. Արևմուտքի և Արևելքի առաջին բախումը
1	68-72	Դաս 2. Աթենական պետության Ոսկեդարը
1	72-75	Դաս 3. Պելոպոնեսյան պատերազմները
1	75-79	Դաս 4. Հռոմը Ք. ա. V - III դդ
1	79-83	Դաս 5. Հռոմը Միջերկրական ծովի ազգականի գերիշխող
1	83-88	Դաս 6. Հանրապետական կարգի ճգնաժամը
1	88-92	Դաս 7. Պրինցիպատ Հռոմեական կայսրությունը I - II - րդ դարերում

Թեմա 5.		Հին հասարակությունները
Նպատակ		Նկարագրել հին հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, Ներկայացնել հին աշխարհի մարդկանց աշխարհայացքում գերիշխող մտայնությունը, կրոնի դերը պետության համար, Ճանաչել հին աշխարհի դիցարանները
Վերջնարդյունքներ		Համեմատել ազատ և կախյալ բնակչության իրավունքները, թվարկել սեփականի և օտարի հակադրության մի քանի օրինակներ, նկարագրել քաղաքակրթության տարածման եղանակները, համեմատել հին աշխարհի կրոնական համակարգերը
Ժամ	Էջ	Դաս
1	93-96	1. Հին աշխարհի հասարակությունը
1	96-100	2. Քաղաքակիրթ աշխարհը և բարբարոսական ծայրագավառը
1	100-104	3. Կրոնը
Թեմա 6		Հոգևոր մշակույթը
Նպատակ		Թվարկել Հին Աշխարհի գրային համակարգերը և գրականության տարածված ժանրերը, գիտության ձեռքբերումները, Ճանաչել արվեստի նշանավոր հուշարձանները
Վերջնարդյունքներ		Համեմատել Հին Աշխարհի գրային համակարգերի առանձնահատկությունները, Թվարկել Հին Աշխարհի գիտության զարգացած ճյուղերը և դրանց ներկայացուցիչներին, նկարագրել Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի, Իրանի և հունահռոմեական արվեստի նշանավոր կոթողները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	105-108	1. Գիրը և գրականությունը
1	109-112	2. Գիտությունը
1	113-116	3. Արվեստը
Թեմա 7		Քաղաքակրթությունների խաչմերուկում
Նպատակ		Նկարագրել Մակեդոնացու արշավանքները և դրանց հետևանքները, Անվանել Հռոմի արևելյան քաղաքականության առանձնահատկությունը, Պարզել Հռոմի համար Գալլիայի նվաճման նշանակությունը
Վերջնարդյունքներ		Տարբերակել հելլենիստական երկրների առանձնահատկությունները, քարտեզի օգնությամբ ցույց տալ Մակեդոնացու տերության սահմանները, ժամանակագրական աղյուսակի տեսքով ներկայացնել Հռոմի արևելյան քաղաքականության տարածքային և դիվանագիտական ձեռքբերումները, նկարագրել Եվրոպայի տարբեր շրջաններում Հռոմի վարած քաղաքականության առանձնահատկությունները:

Ժամ	Էջ	Դաս
1	118-123	1. Հելլենիստական աշխարհը
1	123-126	2. Հռոմը և Արևելքի երկրները
1	126-130	3. Հռոմը և Եվրոպան
Թեմա 8		Հին աշխարհի ավարտը
Նպատակ	Մահմանել քառապետության և դոմինատի էությունը Հելլենիստական շրջանում Արևելքի երկրների քաղաքական դրությունը Թվարկել Հռոմեական կայսրության հարևանությամբ կազմավորված բարբարոսական պետությունները, Նկարագրել Չինաստանի և Հնդկաստանի քաղաքական վիճակը նոր հազարամյակի սկզբներին:	
Վերջնարդյունքներ	Թվարկել Կոստանդինոսի ձեռնարկումները, տարբերակել Արևելքի երկրների նշանավոր արքաների վարած քաղաքականությունն՝ ուղղված պետականության ամրապնդմանը: Նկարագրել բարբարոսական ցեղերի կենցաղավարման և կառավարման առանձնահատկությունները, Ներկայացնել Հնդկաստանի և Չինաստանի քաղաքական և մշակութային ձեռքբերումները	

Ժամ	Էջ	Դաս
1	131-136	1. Հռոմեական կայսրությունը III - V դարերում
1	136-140	2. Արևելքի երկրները հելլենիստական դարաշրջանում
1	141-145	3. Բարբարոսական Եվրոպան
1	146-149	4. Չինաստանը և Հնդկաստանը նոր հազարամյակի սկզբներին
Միջին դարեր Բաժին Ա		
Անցում միջնադարյան քաղաքակրթության		
Թեմա 1	Նոր քաղաքակրթության ձևավորումը	
Նպատակ	Անվանել միջնադարյան քաղաքակրթության ձևավորման ուղիները և տիպերը՝ ըստ կրոնական չափանիշի և տարածաշրջանների, Նվարկել ավատատիրական հողատիրության ձևավորման ուղիները և հիմնական դասակարգերը, Նկարագրել Ֆրանկական թագավորության կազմավորման ժամանակաշրջանը և Քլոզվիգի գործունեությունը, Կարլոս Մարտելի ռազմական բարեփոխումները, Կարլոս Մեծի գործունեությունը, Գերմանական թագավորության և Սրբազան Հռոմեական կայսրության կազմավորման պայմանները, Ներկայացնել քրիստոնեության տարածման նշանակությունը Արևմտյան Եվրոպայում, Բյուզանդական կայսրության կազմավորումը և կառավարման համակարգը, թվարկել վաղ բյուզանդական և վաղ միջնադարյան Եվրոպայի մշակույթի մի քանի գործիչներ և հուշարձաններ	

Վերջնարդյունքներ	Ներկայացնել միջնադարյան քաղաքակրթության տարատեսակներն՝ ըստ երկրների և տարածաշրջանների, Գծապատկերի տեսքով ներկայացնել ավատատիրական աստիճանակարգությունը, Մեկնաբանել Սալիական դատաստանագրքի նշանակությունը Ֆրանկական պետության համար, Կարոլինգյան արքայական տան նշանակությունը Արևմտյան Եվրոպայում, Թվարկել 4 տիեզերական ժողովները, դրանց հետևանքներ և նշանակությունը, Վաղ բյուզանդական և վաղ միջնադարյան Եվրոպայի մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները	
Ժամ	Էջ	Դաս
1	150-153	Դաս 1. Միջնադարյան քաղաքակրթության ձևավորումը Եվրոպայում
1	154-157	Դաս 2. Ավատատիրական հարաբերությունների ձևավորումը
1	158-162	Դաս 3. Պետությունը վաղ միջնադարում
1	162-166	Դաս 4. Պայքար Արևմտահռոմեական կայսրության ժառանգության համար
1	166-170	Դաս 5. Սրբազան Հռոմեական կայսրությունը
1	171-176	Դաս 6. Քրիստոնեական եկեղեցին վաղ միջնադարում
1	177-182	Դաս 7. Բյուզանդիան 5-9-րդ դ. կեսերը
1	182-187	Դաս 8. Վաղ բյուզանդական մշակույթը
1	187-191	Դաս 9. Վաղ միջնադարի եվրոպական մշակույթը

Ս ք ա զ վ ա Տ Ե :

Ուս. ա շ ի. զ ծ ա լ ք ժ օր տ և ք ք տ շ ա լ ա լ
 Դ Ու ս ս ի / Կ - Կ ը լ տ ք ի ա յ ա լ Ե / :